



*„Amikor hazamegy átöltözni, csak felveszi a parókáját, és
már is úgy néz ki, mintha most jött volna a fodrásztól.”*

PÓTHAJ NEM CSAK KOPASZODÓKNAK

SOMMER KATALIN – PARÓKAKÉSZÍTŐ



A MŰLÓ IDŐ NYOMÁBAN

A PARÓKÁS



Ha valaki meghallja azt a szót, hogy parókakészítő, szinte biztosan egy régi bérház apró, földszinti üzlethelyisége jut eszébe. A kirakatban számtalan babafejjel, rajtuk poros, megfakult parókák. Valahogy én is így képzeltem —visszaemlékezve Zoli bá'ra, a bronzvörös parókás napközis tanárra. Kis boltot képzelünk magunk elé, ahol csak idős kopaszodó urak vásárolnak vendéghaját, megcsorbult büszkeségük kiköszörüléséhez, és néhány, az idő múlásával folyton hadban álló, erősen sminkelt, korosodó, egykori úriasszony. A valóság azonban időnként tartogat meglepetéseket. A régi bérház stimmel, de a kirakat hatalmas, és az üzlet sem kicsi és ragasztószagú, inkább hatalmas, vendéghívogató szalon.

— *Nem ilyennek képzeltem én... — kezdem rögtön, miután belépünk a helyiségbe. — Tessék mondani, ez a parókás boltja?*

— Miért? — ~~kérdezi~~ Sommer Katalin, egykori tévés maszkmester, a szalon tulajdonosa. — Mire számított, levendulaillatú vénkisasszonyokra, netán cigarettaszagú kivénhedt fodrászokra, akik a munkában letöltött évtizedek levágott maradékát hasznosítják újra?

Hirtelen jött a válasz, és igazából nem is tudok mit mondani. Valami másra számítottam itt, méterekkel a kóser mészáros napszálltakor záró boltjától. Minden annyira új... a cipész, a kárpitos, a sámfás műhelye után talán kicsit hideg is, de mégsem idegen. Gyorsan kapaszkodót is találok. A falon öreg tabló, rajta rég elment nagyok képei. Latinovits, Zenthe, Bessenyei.

— Nyugodjon meg, nem volt ez mindig ilyen. Volt kisbolt, volt társbérlet, de mindent csak sorban.

S
O
M
M
E
R

K
A
T
A
L
I
N



A MÚLÓ IDŐ NYOMÁBAN

A PARÓKÁS



— *No, akkor kezdjük az elején. Hogyan is kezdődött ez az egész?*

— Ne számítson gyermekkorra visszamenő, álmokból gyökerező pályaképre. Ötvenötben, tizenhat évesen kezdtem dolgozni fodrásként az akkori Ifjúsági Színházban, ahonnan később a Falu Színházba szerződtem. Aztán jött az Operett Színház, ahol két évet dolgoztam, hatvan januárjában kerültem a Magyar Televízióhoz. Huszonhárom évet töltöttem a tévénél, és ebből jó néhány évig én voltam vezető maszkmester. Életem egyik legcsodálatosabb időszaka volt.

— *Miért jött el a tévétől, ha annyira szerette?*

— A nyolcvanas évek végén azt éreztem ez már nem az a Magyar Televízió ahova én beléptem. A hatvanas és a hetvenes években évente legalább egy, de inkább két egészestés kalandfilmet forgattunk, és úgy tizenkét történelmi kalandfilmsorozatot, mint például a Tenkes kapitánya. A nyolcvanas évekre egyre kevesebb saját műsor készült, és mind több volt a nyugatról behozott film. Megéreztem a váltás lehetőségét és léptem. Volt itt a Dob utcában egy idős fodrász bácsi, aki elkezdte árulni a fele üzletét. Úgy döntöttem, kiveszem, és maszek leszek. Harmincezer forintért megvettem a bolt felének (10 négyzetméter volt) a bérleti jogát. Ez akkor hatalmas pénz volt, de így utólag megérte. Pár hét múlva be is jött az első komoly megrendelése. Madách Színház. Én találtam ki és tanítottam be a összes sminket a Macskák bemutatójára.

— *Ki hord manapság parókát?*

S
O
M
M
E
R

K
A
T
A
L
I
N



A MÚLÓ IDŐ NYOMÁBAN

A PARÓKÁS



— Többen, mint gondolná. Nagyon változatos a vásárlói kör. Elsősorban színházak igénylik, de az egészségügyi problémákkal küzdő emberektől kezdve az üzletasszonyokon keresztül a kopaszodó urakon és hölgyeken át a bulira készülő fiatalokig mindenki megfordul az üzletben.

— *Az ember azt gondolná, hogy csak a kopaszodó öregurak hordanak parókát...*

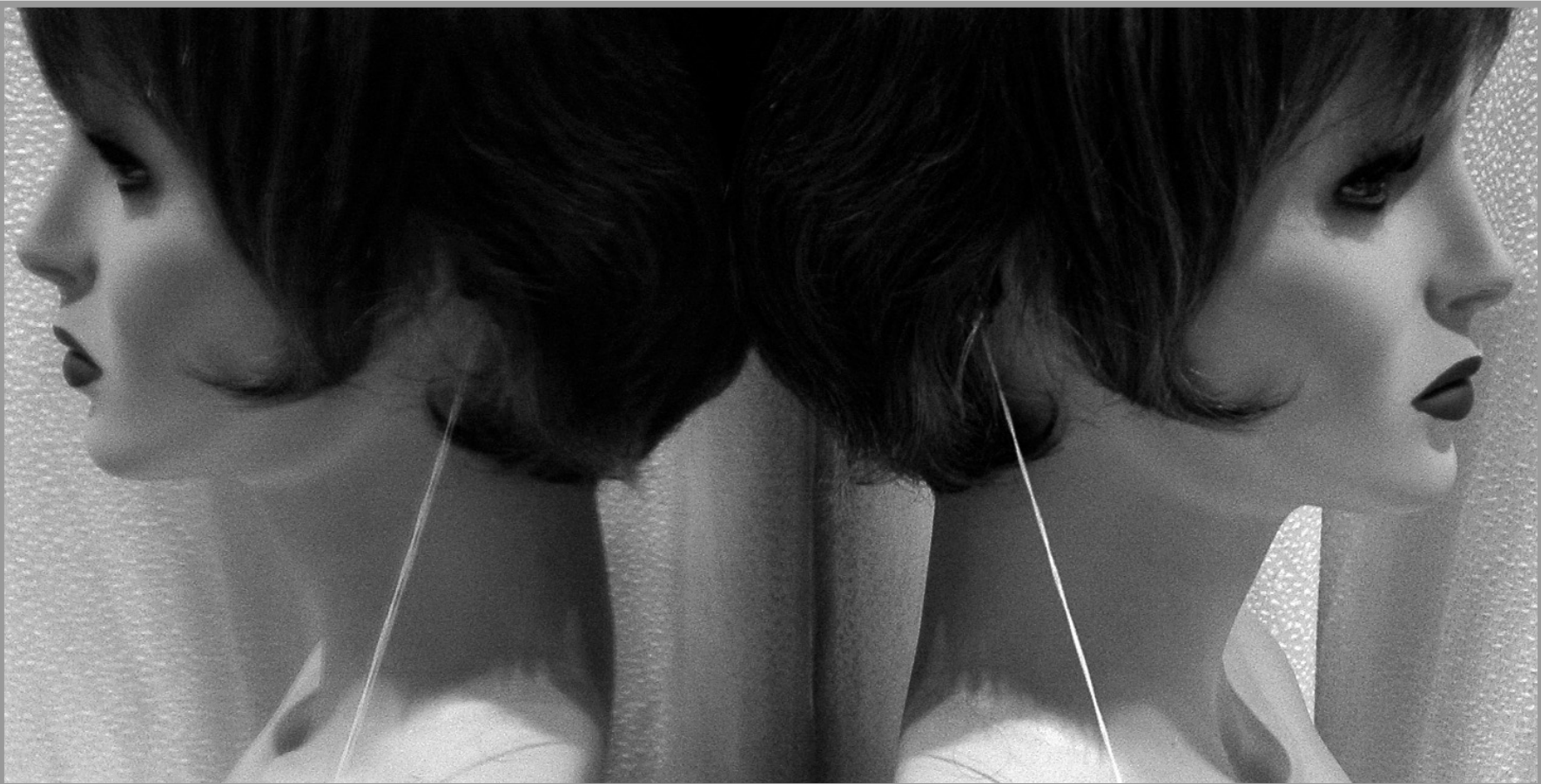
— Ez nem így van. Manapság sok hölgy is kénytelen parókát viselni, mert a sok festéstől vagy egyéb egészségügyi probléma miatt tönkremegy a haja. De vannak olyan vevőim is, akik a sok elfoglaltságuk miatt viselnek parókát. Például, van olyan kuncsaftom, aki nagyon elfoglalt üzletasszony, és nem nagyon van ideje fodrászhoz járni, pedig gyakran meg kell jelennie előkelő társaságokban. Ilyenkor a legegyszerűbb megoldás egy szépen megcsinált paróka. Amikor hazamegy átöltözni, csak felveszi a parókáját, és máris úgy néz ki, mintha most jött volna a fodrásztól. Hozzá kell, tegyem, a parókát is tudni kell viselni. De olyan is előfordult, hogy egy rabló vásárolt nálam, bár nem tudtam róla.

No, ha retró nem is, de vadromantika van. Persze Buga Jakab és a labancok után nem jelenthet gondot egy-két jól sikerült bajusz vagy álhaj. Miközben ez a jár a fejemben, előkerül egy jókora tablónyi mesterséges arcszőrzet, valódi alapanyagokból. Valami mégis lehet a „szabad ötletekben” csak jó helyen kell ötletelni. Rabló, rágom a szót, és szenzációéhes bulvárszurnaliszta módjára már tenném is fel a kérdést, de elkéstem.

— Csak nem a rablón akadt fenn? Ilyen csak egyszer volt, de ha kíváncsi rá elmesélem. — veszi el kérdés jogát Katalin.
— Pár évvel ezelőtt, nem messze innen dolgozott egy fiatal nő, aki rendszeresen bejárt hozzám. Nagyon megkedveltem, kedves lány volt. Egyszer mondta nekem, hogy van egy idős nagynénije, és hogy a néni már nem nagyon mozdul ki

S
O
M
M
E
R

K
A
T
A
L
I
N



A MÚLÓ IDŐ NYOMÁBAN

A PARÓKÁS



otthonról, de ha néha mégis elmegy valahová, borzasztóan néz ki a haja. Ezért szeretné meglepni egy parókával, de nem tudja, milyet vigyen, ezért elvinne néhányat, és amelyik tetszik a néninek, azt nem hozza vissza, hanem kifizeti. Rábólintottam a dologra. Annak rendje és módja szerint elvitte a parókákat, amit nem hozott vissza, azt ki is fizette. Még kétszer vagy háromszor megismétlődött a dolog, de mindig nagyon rendesen rendezte a számlát. Aztán egy idő után nem vitt több műhajat. Még jó ideig, itt dolgozott, és a jó kapcsolatunk is megmaradt, amikor is a kezembe akadt egy újság, és a címlapon ott láttam a lányt a Viszkis rabló mellett, mint a barátnőjét és tette társát. Így derült ki, hogy a Viszkis volt a kuncsaftom.

Klasszikus és minősített esete a riporterfelsülésének. Kihasználom az időt, amíg Sommer Katalin a fotóssal konzultál, és megpróbálok valami értelmeset kérdezni. A krémekhez, sminkhez nem értek, így marad a kommersz, de legalább kézenfekvő.

— *Miből készülnek manapság a hajpótlások, parókák?*

— Manapság már csak kevés valódi hajból készült póthajat adok el, mert ilyen parókák rettenetesen drágák, leginkább csak a színházak vásárolják őket. Nem a haj miatt magas a természetes alapanyagú parókák ára, hanem a kézi készítés miatt. Az igazi hajat egy úgynevezett tüllalapba húzzuk bele, és csomózzuk meg szálanként kétszer. Ez nagyon időigényes munka. Ráadásul ezeket a vendéghajakat nagyon nehéz kezelni, és tisztán tartani, viszont nagy előnyük, hogy ugyanúgy besülthetők és fésülhetők, mint ha az ember sajátja lenne. A műhajból készült parókák népszerűek manapság. Ezeknek nem árt a víz, könnyen tisztíthatók. Kinézetre, és tapintásra meg sem lehet különböztetni az igazi hajtól.

S
O
M
M
E
R

K
A
T
A
L
I
N



A PARÓKÁS



— Szálanként csomózni? Kicsit olyan, mint a perzsaszőnyeg. Van még erre igény? Meg lehet élni csupán parókából?

— Mindig lesznek olyan speciális feladatok, amik kézi munkát igényelnek, de ezeket a feladatokat az a néhány mester, aki még dolgozik, bőven el tudja végezni. Egy darabig fogadtam tanulókat egy csepeli szakképesítő iskolából, de onnan leginkább az utcára kerültek a fiatalok, és csak nagyon kevesen tudtak elhelyezkedni a szakmában, az utcának meg nem akartam tanítani, ezért abbahagytam. Elég hamar rá kellett jönnöm, hogy maszekként az ember nem állhat meg egy lábon. Ezért egy idő után, a parókakészítés mellett elkezdtem parókakölcsönzéssel, illetve professzionális sminkszerek forgalmazásával is foglalkozni. Persze minél szélesebb az üzlet repertoárja, annál többféle ember jön hozzánk.

— Utánpótlás? Szakmai örökös?

— Tanulók nem nagyon jönnek, kevesen tudják, hogy létezik ez a szakma. Meg ha lenne is jelentkező, nagyon sok pénzbe kerül csak az alapanyag, amin meglehet tanulni a kézi munka fortélyait, és ez még a maradék jelentkezőt is elriasztja. Azért van utánpótlás, itt a műhelyben dolgozik nálam egy pár kiváló szakmunkás, majd ők tovább viszik a szakmát, és talán mire kiöregednek, majd lesznek újra érdeklődők.

Másfél óra a műhajak világában még sokkal több különös történetet sejtet. Bár szívesen hallgatnék még történeteket a nagy öregek parókaviselési szokásairól, közben komoly érdeklődő érkezik. Elköszönünk. November van. Fejemre húzom a kapucnit, és villamos felé baktatunk. A hatos, mint mindig, most is tele van. Leveszem a sapkám. Kicsit hátrébb egy kislány mutogat egy idős úr felé.

— Apu, ha öreg leszel, neked se lesz hajad?